

JAK SE CHO VAT V MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍCH

OBE CNÉ ZÁSADY POSTUPU PŘI MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

- Jste-li svědkem či účastníkem, potom ohlaste každou mimořádnou událost.
- Mimořádnou událost oznamte na jednu z linek tísňového volání.
- Jasně a stručně popište vzniklou událost.
- Bez ohrožení vlastního života nebo úrazu prověřte bezprostřední situaci.
- Poskytněte první pomoc postiženým, případně je přesuňte na bezpečné místo.
- Vhodné je zjistit další charakteristické detaily události.
- Můžete-li, zajistěte místo události proti jejímu šíření.
- Je-li více svědků události, potom si rozdělte úlohy v péči o postižené, zabezpečení okolí a navádění příjezdu záchranářů.
- Po příjezdu záchranářů jim upřesněte situaci o tom, co vše jste provedli.
- Vyčkejte k případnému podání svědectví k mimořádné události.

Tísňová volání

112 - jednotné evropské číslo tísňového volání pro všechny složky IZS ČR

150 - Hasičský záchranný sbor ČR

155 - Zdravotnická záchranná služba

158 - Policie ČR

156 - Městská policie

Doporučený obsah hlášení o vzniku mimořádné události

- Co se stalo (popis události, její charakter, počet postižených).
- Kde se událost stala (přesná identifikace místa při volání mobilem).
- Kdy se událost stala.
- Kdo podává zprávu a telefonní číslo ze kterého voláte.

Nikdy nezavěšujte první, vyčkejte dotazů operátora a vždy vyčkejte na zpětné ověření, že se nejedná o planý poplach.

KDYŽ ZNÍ SIRÉNA

V ČR existují jen 3 signály sirén, ale pouze jeden signál je pro varování obyvatel

Signál "Všeobecná výstraha" pro varování občanů:

- Tón sirény: Kolísavý
- Délka tónu: 140 vteřin

- Název signálu: Všeobecná výstraha

Varovný signál "všeobecná výstraha" je vyhlášen kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin a může zaznít třikrát po sobě v cca tříminutových intervalech.

Obyvatelstvo je následně informováno např. rozhlasem, televizí, místním rozhlasem, tzv. mluvícími sirénami, vozidly složek integrovaného záchranného systému nebo jiným způsobem o tom, co se stalo a co se má v takovém případě dělat.

Signál "Požární poplach" pro vyhlášení poplachu jednotkám požární ochrany:

- Tón sirény: Přerušovaný
- Délka tónu: 60 vteřin
- Název signálu: Požární poplach

Je vyhlášen přerušovaným tónem sirény a napodobuje hlas trubky troubící tón "HOŘÍ,"HO-ŘÍ" po dobu jedné minuty (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón). Vyhláší se za účelem svolání jednotek požární ochrany.

Signál "Zkouška sirén":

- Tón sirény: Nepřerušovaný
- Délka tónu: 140 vteřin
- Název signálu: Zkouška sirén

Ověřování provozuschopnosti systému varování a vyrozumění se provádí každou první středu v měsíci ve 12 hodin v poledne akustickou zkouškou koncových prvků varování zkušebním tónem (nepřerušovaný tón sirény po dobu 140 vteřin). V případě mluvících sirén také slovy „TOTO JE ZKOUŠKA SIRÉN“.

CO DĚLAT, KDYŽ ZAZNÍ VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA SIRÉNY

Okamžitě se ukryjte

- Vyhleďte ukrytí v nejbližší budově. Tou může být výrobní závod, úřad, kancelář, obchod, veřejná budova i soukromý byt
- Jestliže cestujete automobilem a uslyšíte varovný signál, zaparkujte automobil a vyhleďte úkryt v nejbližší budově

Zavřete dveře a okna

- Uzavřením prostoru snížíte pravděpodobnost vlastního zamoření.

Zapněte rádio nebo televizi

- Informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatelstvo a co dělat dále, uslyšíte v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků.
- V případě výpadku elektrického proudu využijte radiopřijímač na baterie. Tyto informace jsou sdělovány i obecním rozhlasem.

Kde získat informace

- získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události na příslušném obecním úřadě.
- získá tyto informace v místě dislokace pracoviště od svého zaměstnavatele (příslušné právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby).

CO DĚLAT KDYŽ BUDE NAŘÍZENA EVAKUACE

Dodržujte zásady pro opuštění bytu, vezměte si evakuační zavazadlo a včas se dostavte na určené místo.

Dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci i při použití vlastních vozidel.

Zásady pro opuštění bytu nebo domku v případě evakuace

- Uhaste otevřený oheň v topidlech
- Vypněte elektrické spotřebiče (mimo ledniček a mrazáků)
- Uzavřete přívod vody a plynu
- Ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt
- Dětem vložte do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou
- Kočky a psy si vezměte s sebou
- Vezměte evakuační zavazadlo, uzamkněte byt a dostavte se na evakuační středisko

Evakuační zavazadlo

Jako evakuační zavazadlo postačí batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo označte svým jménem, adresou a číslem mobilního telefonu.

- Osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy, cennosti.
- Užívané léky, inzulín.
- Základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervě, dobře zabalený chléb a hlavně pitnou vodu.
- Předměty denní potřeby, jídelní misku, příbor.
- Přenosné rádio s rezervními bateriemi, svítilnu.
- Toaletní a hygienické potřeby.
- Náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku.
- Kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti.

POVODNĚ

Podle zákona 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění, jsou tři stupně povodňové aktivity:

- **Stav bdělosti** – nastává při nebezpečí přirozené povodně a zaniká, pominou-li příčiny takového nebezpečí. Vyžaduje věnovat zvýšenou pozornost vodnímu toku

nebo jinému zdroji povodňového nebezpečí, zahajuje činnost hlásná a hlídková služba; na vodních dílech nastává tento stav při dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z hlediska bezpečnosti díla nebo při zjištění mimořádných okolností, jež by mohly vést ke vzniku zvláštní povodně.

- **Stav pohotovosti** - se vyhláší v případě, že nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň. Vyhláší se také při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jejich bezpečnosti. Aktivizují se povodňové orgány a další účastníci ochrany před povodněmi, uvádějí se do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce, provádějí se opatření ke zmírnění průběhu povodně podle povodňového plánu.
- **Stav ohrožení** - se vyhláší při nebezpečí vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Vyhláší se také při dosažení kritických hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z hlediska jeho bezpečnosti současně se zahájením nouzových opatření. Provádějí se zabezpečovací a podle potřeby záchranné práce nebo evakuace.

CO DĚLAT V PŘÍPADĚ POVODNĚ

Před povodní

- Včas se informujte na obecním úřadě, nenachází-li se vaše obydlí, chata, zahrada či pozemky v zátopovém území a jak a kam se budete evakuovat v případě ohrožení při povodni
- Zajistěte, aby ploty, boudy, hranice dříví a jiné překážky netvořily druhotné překážky v toku vody
- Připravte si pytle s pískem a jiným těsnícím materiálem
- Zvažte, kde je výhodnější utěsnit budovy nebo kde je lepší umožnit volný průtok vody
- Trvale sledujte průtočný stav a naplnění nádrží, předpověď počasí
- Zajistěte poslech hromadných sdělovacích prostředků
- Pokud je zřejmé, že vás povodeň zasáhne, přestěhujte cenné věci do vyšších pater, upevněte věci, které by mohla voda odnést. Připravte se na evakuaci zvířat
- Připravte si evakuační zavazadlo pro celou rodinu, řiďte se pokyny povodňových orgánů. Dopravní prostředek včas vyvezte a mějte ho připravený k odjezdu po bezpečné cestě

Při povodni

- Vystěhujte potraviny, oblečení a vnitřní vybavení ze zaplavitelných do výše položených míst.
- Připravte se na evakuaci a řiďte se pokyny k evakuaci.
- Vypněte hlavní vypínače a uzavřete přívod energií a vody i po přerušení dodávky.
- Máte-li možnost, přesuňte se k příbuzným nebo známým mimo zátopu.

- Na základě pokynů povodňových orgánů, policie a záchranářů opusťte včas ohrožený prostor.

Po povodni

- Nechte si zkontrolovat stav obydlí – statiku, rozvody energií.
- Zlikvidujte uhynulé zvířectvo, potraviny a polní plodiny, které byly zasaženy vodou.
- Postupujte podle pokynů hygienika (zejména celou likvidaci provádějte s ochrannými prostředky).
- Před zahájením vysoušení odstraňte obložení a omítky stěn, tapety, koberce, popřípadě odkryjte základy stavby.
- Pro stavby je neoptimálnější postupné vysychání při zvýšeném průvanu, k rychlému vysoušení místností použijte teplomet nebo absorpční vysoušeč.
- Ve vlastní studni proveďte několikanásobné odčerpání vody a desinfekci, nechte provést laboratorní prověření kvality vody a vyčištění studní a jejich sanaci zadejte odborníkům.
- Informujte se o místech humanitární pomoci a v případě potřeby si vyžádejte pomoc.
- Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrad.

CO DĚLAT V PŘÍPADĚ POŽÁRU

V případě vypuknutí požáru

I. Snažte se zachovat klid a jednejte s rozvahou.

I. Volejte tísňovou linku 150 nebo 112 - v obou případech se dovoláte k hasičům nebo požár ohlaste na příslušnou ohlašovnu požárů.

I. Pokuste se oheň uhasit - využijte hasící přístroje, hydrant na chodbách, kusy látek, apod. Do příjezdu jednotky se snažte, pokud je možno a nebude tím ohrožena Vaše bezpečnost, předejít dalšímu rozšíření ohně (odstraňte z dosahu požáru snadno hořlavé látky, použijte hasící přístroj apod.) a usnadnit další zásah. (informujte obyvatele v ohrožených domech, odstraňte motorová vozidla z příjezdové komunikace a veškeré překážky v blízkosti požářiště) .

I. Neodvětrávejte prostory, v nichž hoří. Přístup vzduchu intenzitu hoření zvyšuje (kouř má opačné účinky jak vzduch).

I. Do příjezdu hasičů je každý povinen podle rozsahu požáru jej omezit nebo likvidovat .

I. Po příjezdu hasičů podejte veliteli zásahu informace o situaci a poskytněte osobní pomoc .

I. Nepodaří-li se požár uhasit vlastními silami, varujte ostatní např. voláním ("hoří").

I. Nevracejte se do hořícího nebo zakouřeného prostoru (můžete ztratit orientaci, ztratit vědomí v důsledku nadýchání plynů).

I. Vytvořte ochranu těla nejlépe namočením oděvu.

I. Zastavte přívod plynu a vypněte elektrický proud !!!

I.Prověřte, zda se v ohroženém prostoru nenacházejí osoby nebo zvířata, pokud ano, snažte se je zachránit. Pokud se vám to nepodaří, zapamatujte si kde se nacházejí, bude to cenná informace pro záchranáře.

I.Snažte se pomoci těm, kteří si pomoci nemohou (staří lidé, děti, imobilní osoby, sluchově nebo zrakové postižení).

I.Vyneste věci, které mohou působením požáru zvýšit jeho aktivitu nebo vyvolat výbuch a zvýšit škodlivost vznikajících plynů. Vyneste zejména předměty, které působením požáru mohou vybuchnout, zvýšit intenzitu hoření, popřípadě mohou zvýšit škodlivost unikajících plynů (např. propan-butanové nádoby apod.); není-li to možné, upozorněte na tyto předměty zasahující záchranné složky.

I.Vezměte nejnnutnější osobní věci (doklady, peníze, léky a podobně) a požárem ohrožený prostor opusťte!

I.Vyhledejte únikovou cestu.

I.Vyčkejte příjezdu hasičů na viditelném místě, velitel zásahu se vás bude ptát na doplňující informace.

I.Z blízkosti požáru zajistěte odstranění překážek, které mohou omezit zásah hasičského sboru a dalších záchranných jednotek.

I.Po příjezdu jednotky nezasahujte do její činnosti a uposlechněte všech pokynů velitele zásahu.

I.Nemůžete-li pomoci, nezdržujte se v těsné blízkosti požáru a nebraňte hasičům v jejich činnosti.

I.Při požáru vícepodlažního obytného domu je třeba, aby majitelé jednotlivých bytů byli k dispozici hasičským jednotkám k poskytnutí informací a k případné prohlídce bytu.

Máte-li v důsledku požáru znemožněn únik

- Zachovejte klid.
- Uzavřete všechny dveře. Snažte se spáry utěsnit namočenými kusy látky (ručníky, závěsy, apod.).
- Snažte se dostat k oknu. Mávejte, aby vás hasiči viděli.
- Otevření okna zvažte, může způsobit průvan a rychlejší pronikání zplodin do vašeho prostoru.
- Odstraňte hořlavé předměty z místa úkrytu, aby se po nich nemohl požár šířit.
- V případě silného zakouření si lehněte na zem.
- Ústa kryjte kusy látky jako improvizací filtr.
- Snažte se dýchat klidně a zhluboka.
- Vytvořte ochranu těla nejlépe namočením oděvu.

CO DĚLAT PŘI TERORISTICKÉ AKCI

- Je-li jakýmkoliv způsobem přijato oznámení o provedení teroristické akce, většinou anonymní, vždy informujte bezpečnostní složky.
- Oznamte tuto skutečnost na tísňovou linku „158“, 150“, nebo „112“.
- Při nebezpečí výbuchu otevřete okna a dveře, zatáhněte záclony, závěsy či žaluzie
- Vezměte s sebou nejnnutnější oděv, osobní věci a doklady – nechte otevřené dveře, skříně a zásuvky k provedení prohlídky objektu.
- Co nejrychleji opusťte nebezpečné místo a celou budovu.
- Při nálezů podezřelého předmětu se ho nedotýkejte, nepovolte to ani ostatním.
- Opusťte nebezpečné místo a zabezpečte jej proti vstupu nepovolaných.
- Nechte prověřit a odstranit podezřelý předmět profesionálům – neztěžujte jim práci zbytečným překážením.
- Zachovejte klid a rozvahu, zbytečně nepanikařte a nerozšiřujte fámy, netelefonujte ani jinak nezjišťujte další informace.
- Vždy přesně dodržujte pokyny bezpečnostních složek, které řídí záchranné a likvidační práce.